

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om folkeskolen på Færøerne.

Den gældende færøske skoleordning blev indført ved en lov af 1. marts 1854, og enkelte af bestemmelserne i denne lov gælder endnu. For Thorshavns kommuneskoles vedkommende blev der i 1896 gennemført betydelige ændringer, for Færøernes mellem- og realskole blev der i 1910 fastsat nærmere bestemmelser i en bekendtgørelse, og for bygdeskolernes vedkommende er den gældende ordning fastsat i bygdeskoleanordningen af 16. januar 1912 med ændringer fra 1920, 1931 og 1938. Med hensyn til folkeskolens styrelse gælder bestemmelser i lov af 28. februar 1872 om de færøske landkommuners styrelse, i lov af 20. maj 1933 om skolekommissioner i landkommunerne på Færøerne og for byen Thorshavns vedkommende i lov af 27. maj 1908 om byen Thorshavns kommunale styrelse samt spredte bestemmelser i loven fra 1854, bekendtgørelsen fra 1910 og anordningen fra 1912. På lærerlønningområdet gælder nu lov nr. 210 af 18. maj 1960, og i henhold til lov nr. 140 af 31. marts 1960 er der ved at blive indført skolelægeordning på Færøerne.

Skolevæsenet hører til de områder, for hvilke det i lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er fastsat, at det afgøres ved nærmere forhandling, om og i hvilket omfang de kan henføres til færøske særanliggender, men nogen overførelse af det færøske skolevæsen som helhed til særanliggenderne har ikke fundet sted.

Efter at der ved lov nr. 163 af 7. juni 1958 var blevet gennemført en revision af den henede gældende folkeskolelov, besluttede Færøernes skoledirektion at ned sætte en kommission med den opgave at udarbejde forslag til en ny skoleordning for Færøerne. Kommissionen fandt det nødvendigt at foreslå en gennemgribende revision af hele den færøske skolelovgivning ikke blot med hensyn til skolens ordning, men også med hensyn til reglerne om dens styrelse og tilsyn. I februar 1960 afgav kommissionen betænkning med udkast til forslag til lov om folkeskolen på Færøerne, og forslaget blev videregivet til det færøske

landsstyre, der forelagde det for Færøernes lagting, der med nogle mindre rettelser og enkelte ændringer i april 1961 vedtog forslaget med 17 stemmer mod 0. Gennem rigsombudsmanden blev forslaget derefter sendt til undervisningsministeriet og fremsættes nu som lovforslag her, efter at der er foretaget nogle rettelser af formel eller teknisk art, men i øvrigt i den skikkelse, hvori det er vedtaget af lagtinget.

Det foreliggende lovforslag omfatter 11 afsnit, hvoraf de første 6 svarer til den her i landet gældende folkeskolelov og de sidste 5 til skoletilsynsloven.

Efter lovforslagets afsnit I-VI vil folkeskolen på Færøerne komme til at omfatte dels en 7- eller 8-årig hovedskole, der kan videreføres med en 9. klasse, dels en 3-årig realafdeling. Det er den samme ordning, som er ved at blive gennemført her i landet i henhold til de i 1958 fastsatte ændringer af folkeskoleloven af 1937. Den 7-årige skole svarer til den nuværende, og overbygningen med 8. og eventuelt 9. klasse samt 3-årig realafdeling vil falde godt i tråd med den udvikling, som har fundet sted inden for folkeskolen på Færøerne i de sidste år. Der har i en årrække været eksamensmellemskole og 1-årig realklasse ved Færøernes mellem- og realskole i Thorshavn, en skole, der har haft sin egen status uden for den egentlige folkeskole på Færøerne, og ved skolen i Klaksvig, medens der ved skolerne i Tverå og Våg fra 5. klasse har været adgang til en 4-årig realafdeling med dimission til almindelig forberedelseseksamen. Men ved de bygdeskoler, hvor der i de sidste år er blevet oprettet eksamensafdeling, er denne blevet etableret som et 3-årigt kursus til almindelig forberedelseseksamen i tilslutning til 7. klasse med forberedende undervisning i engelsk i 6. skoleår og i engelsk, tysk og matematik i 7. skoleår efter den ordning, som for landkommunernes vedkommende henede var forløber for den 3-årige realafdeling. Der er også ved enkelte skoler oprettet frivillige 8. klasser.

Med hensyn til de nærmere detaljer vedrørende den foreslåede skoleordning tillader jeg mig at henvise til de enkelte bestemmelser i lovforslaget og bemærkningerne dertil. Sammenfattende kan det siges, at de foreslåede bestemmelser stort set svarer til